

Л. В. Чайгирева, М. М. Островський, О. О. Лобанова

ОЦІНКА СТРУКТУРИ ЗАХВОРЮВАНОСТІ ПАЦІЄНТІВ З ЛЕГЕНЕВОЮ ПАТОЛОГІЄЮ ТА СВОЄЧАСНЕ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБИ У ХІРУРГІЧНОМУ ЛІКУВАННІ

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

Актуальність. Хвороби органів дихання залишаються одними з найпоширеніших у нашій державі. Питома вага їх серед усіх вперше виявлених захворювань складає 26,1 %. Згідно даних центру медичної статистики МОЗ України захворюваність органів дихання в Україні складала в 2015 році — 15216 та 2016 році — 16304 на 100 тисяч дорослого населення. Із хвороб органів дихання, які потребують хірургічного лікування переважають злоякісні новоутворення, туберкульоз органів дихання та захворювання органів дихання з ускладненим перебігом. В теперішній час в Україні спостерігається епідемія хіміорезистентного туберкульозу легень, який характеризується великим відсотком деструктивних форм, малоефективними результатами консервативного лікування, тому хірургічне лікування таких форм туберкульозу фактично є одним із ефективних методів лікування. В зв'язку з поширеністю злоякісних новоутворень органів дихання хірургічне лікування стає все більш потрібним.

Мета дослідження — вивчення структури найбільш розповсюджених захворювань органів дихання та своєчасне спрямування хворих для визначення потреби у хірургічному лікуванні.

Матеріали і методи

Проведений щорічний аналіз структури захворювань органів дихання у 219 хворих, що були проліковані у відділенні легеневої хірургії Івано-Франківського фтизіопульмонологічного центру в період із 2015–2017 років. Розподіл хворих по статі виявив перевагу чоловіків — 156 (71,5 %). Більшість хворих були працездатного віку від 18 до 55 років.

Результати

У 2015 та 2016 роках лікувалось у відділенні легеневої хірургії з туберкульозом легень щорічно 72 хворих (33 %), а у 2017 році — 79 хворих (36 %). У 2015 році у відділенні легеневої патології діагностовано і проліковано 47 хворих (21,6 %), а в 2016 та 2017 роках щорічно — 45 хворих (20,5 %). В період з 2015–2017 років із захворюванням органів дихання з ускладненим перебігом спостерігається в середньому 69 випадків (31,9 %). Всі інші захворювання склали 13,2 %. Потреба в хірургічному лікуванні при туберкульозі легень складає в середньому від 36 % до 59 %. Враховуючи високу частоту і розповсюдженість хіміорезистентного туберкульозу і низьку ефективність його лікування, одним із шляхів вирішення питання оздоровлення таких хворих є своєчасне направлення їх на консультацію до торакального хірурга. Рішення про радикальне лікування дає змогу ліквідувати патологічне вогнище і тим самим досягти вилікування хворого від туберкульозу. Загальна клінічна ефективність хірургічного лікування хворих на деструктивний хіміорезистентний туберкульоз легень складає 96,3 % в найближчому періоді. Потреба в хірургічному лікуванні при злоякісних новоутвореннях трахеї, бронхів і легень складає в середньому від 33 % до 42 %. При хірургічному лікуванні даних захворювань перевага надається анатомічним резекціям, оптимальним варіантом операції є лобектомія (білобектомія).

Висновок

Своєчасне направлення хворих із хіміорезистентним туберкульозом та хворих із злоякісними новоутвореннями легень на консультацію до торакального хірурга є обґрунтованим, оскільки сприяє ранній діагностиці і радикальному оздоровленню пацієнтів.